

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ

Βουλευτής Λακωνίας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ.κ. ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ:

1.- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2.- ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

3.- ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

**Θέμα : «Άμεσες παρεμβάσεις στον τρόπο αντιμετώπισης των οφειλών από
“κόκκινα” αγροτικά δάνεια»**

Σύμφωνα με τα κριτήρια που ετέθησαν με την από 27-07-2012 απόφαση της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των οφειλετών της πρώην ΑΤΕ μεταφέρθηκαν στην υπό εκκαθάριση ΑΤΕ, ενώ τα εξυπηρετούμενα μεταφέρθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς.

Προσφάτως ξεκίνησε η αποστολή επιστολών από την υπό εκκαθάριση ΑΤΕ προς τους οφειλέτες της, των οποίων οι λογαριασμοί παραμένουν σε ληξιπρόθεσμη κατάσταση άνω των 10 ημερών. Με τις επιστολές αυτές πληροφορούνται οι αγρότες ότι τα δεδομένα τους θα διαβιβαστούν σε εταιρεία ενημέρωσης, προκειμένου αυτή να αναλάβει τη διαπραγμάτευση του χρόνου, του τρόπου και των λοιπών όρων αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους, καθώς και την εν γένει ενημέρωσή τους.

Με τα δεδομένα αυτά, χιλιάδες αγροτικά δάνεια, ακόμα και αυτά με μικρές καθυστερήσεις ή πρόσκαιρες αδυναμίες πληρωμής, έχουν θεωρηθεί ληξιπρόθεσμα και απαιτητά και επιβαρύνονται εξ αυτού του λόγου με τόκους υπερημερίας, χωρίς μάλιστα να υπάρχει δυνατότητα ρύθμισής τους εκ μέρους των οφειλετών.

Τον τελευταίο καιρό σωρεύονται οι καταγγελίες αγροτών ότι παρακρατείται, για τις οφειλές από τα «κόκκινα» αγροτικά δάνεια, μέρος ή ακόμα και το σύνολο των ποσών των προκαταβολών της ενιαίας ενίσχυσης, της επιστροφής του Φ.Π.Α. και του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) πετρελαίου, καθώς ακόμα και των συντάξεών τους, με προφανή συνέπεια οι αγρότες να περιέρχονται σε σοβαρότατη οικονομική δυσχέρεια και συχνότατα σε πλήρη αδυναμία να ανταποκριθούν στις βιοποριστικές τους ανάγκες, ακόμα δε και στις στοιχειώδεις βιοτικές.

Η κοινοτική νομοθεσία κατοχυρώνει την ακέραιη καταβολή στους δικαιούχους των χρηματοδοτήσεων από τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 11 του Κανονισμού του Συμβουλίου 1290/2005, ορίζεται ότι «Εκτός αντιθέτων διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, τα ποσά που αντιστοιχούν στις χρηματοδοτήσεις βάσει του παρόντος κανονισμού ή στη δημόσια χρηματοδοτική συμμετοχή στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης καταβάλλονται στο ακέραιο στους δικαιούχους».

Όσον αφορά την εθνική νομοθεσία, στο Ν. 3614/28-11-2007 προβλεπόταν ότι «Οι χρηματοδοτήσεις στους δικαιούχους πραγματοποιούνται το συντομότερο δυνατό και στο συνολικό ποσό της δημόσιας συνεισφοράς. Κανένα ποσό και για οποιαδήποτε αιτία δεν αφαιρείται ούτε παρακρατείται, ούτε εισπράττεται οποιαδήποτε ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ποσών αυτών» (άρθρο 14 παρ. 3).

Η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με το Ν. 4072/11-04-2012 (άρθρο 242 παρ. 4 εδ. α'), με τον οποίο ορίστηκε ότι «Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Οι τελικές πληρωμές των ανωτέρω δικαιούχων, μετά την ολοκλήρωση του έργου, δύνανται να κατάσχονται, συμψηφίζονται, παρακρατούνται ή να αποδίδονται για λογαριασμό του δικαιούχου...».

Ακόμα, όμως και με αυτή την ισχύουσα μερική κατοχύρωση, η παρακράτηση από τους δικαιούχους τους είτε ποσών είτε του συνόλου των προκαταβολών των κοινοτικών επιδοτήσεων και ενισχύσεων αντίκειται, πέραν της κοινοτικής νομοθεσίας και στην εθνική. Το κενό πάντως της εθνικής νομοθεσίας, που αφορά τη μη κατοχύρωση των ενισχύσεων και επιδοτήσεων από τη στιγμή που αυτές κατατίθενται στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων, είναι ορατό. Χαρακτηριστικά, στο άρθρο 982 παρ. 2 περ. ε του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζεται ότι εξαιρούνται από την κατάσχεση εις χείρας τρίτου κάθε είδους κοινοτικές ενισχύσεις ή επιδοτήσεις στα χέρια του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., μέχρι την κατάθεσή τους στον τραπεζικό λογαριασμό των δικαιούχων.

Επιπρόσθετα, κατά την επίσκεψή του στη χώρα μας, τον Οκτώβριο 2013, ο Επίτροπος Γεωργίας Ντατσιάν Τσιόλος, αναφερόμενος στη δυνατότητα συμψηφισμού ευρωπαϊκών επιδοτήσεων στους Έλληνες γεωργούς με ληξιπρόθεσμες οφειλές τους, διατύπωσε αρμοδίως τη θέση ότι αυτές οι ενισχύσεις είναι ενισχύσεις για τους γεωργούς. Δεν είναι ενισχύσεις για τον οποιονδήποτε δημόσιο φορέα, είτε συλλέγει φόρους είτε συλλέγει οποιοδήποτε άλλο χρέος των αγροτών.

Όσον αφορά τις παρακρατήσεις συντάξεων, που κατατίθενται σε τραπεζικούς λογαριασμούς, για χρέη από αγροτικά δάνεια, επιβάλλεται να επισημανθεί ότι η νομοθεσία προστατεύει τα ποσά των συντάξεων και των μισθών που κατατίθενται σε λογαριασμούς, που έχουν δηλωθεί ως λογαριασμοί κατάθεσης σύνταξης ή μισθοδοσίας, μέχρι του ποσού της μίας σύνταξης ή του ενός μισθού. Για το ποσό αυτό ισχύει η απαγόρευση της κατάσχεσης και κατ' επέκταση η απαγόρευση του συμψηφισμού και συνεπώς της παρακράτησης (άρθρο 983 παρ. 3 ΚΠολΔ, 451 και 464 ΑΚ).

Πρέπει να τονιστεί ότι υπάρχουν επιπλέον και καταγγελίες αγροτών, σύμφωνα με τις οποίες πραγματοποιούνται παρακρατήσεις για χρέη από αγροτικά δάνεια, που

αφήνουν έως και μηδενικό υπόλοιπο στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων.

Οι απαιτήσεις, όμως, από καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα μέχρι του ποσού των 1.500 ευρώ και των 2.000 ευρώ σε περίπτωση κοινού λογαριασμού είναι ακατάσχετες (άρθρο 20 του Ν. 4161/2013). Επιπρόσθετα, απαγορεύεται ο συμψηφισμός κατά ακατάσχετης απαίτησης (άρθρο 451 ΑΚ). Κατά συνέπεια, δεν επιτρέπεται να παρακρατούνται ποσά από καταθέσεις, για συμψηφιστικούς λόγους, ακόμα και αν υποτίθετο ότι η παρακράτηση ήταν κατά τα λοιπά νόμιμη, εφόσον τα ποσά που απομένουν στους λογαριασμούς υπολείπονται των 1.500 ή 2.000 ευρώ, κατά περίπτωση.

Περαιτέρω, εδώ και λίγο καιρό, προκειμένου να συμβληθούν οι αγρότες με πιστωτικά ιδρύματα για να δανειοδοτηθούν, υποχρεούνται, κατά την υπογραφή της σύμβασης, να αποδεχτούν την ενδεχόμενη παρακράτηση από επιδοτήσεις για τυχόν ληξιπρόθεσμες οφειλές τους, σε μια προσπάθεια προφανώς να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη συναίνεση και συνεπώς το «σύννομο» των παρακρατήσεων. Πέραν του προφανούς, ότι πρόκειται δηλαδή για καταχρηστικό όρο, η πρακτική αυτή εναντιώνεται και στην αρχή του άρθρου 464 του Αστικού Κώδικα, σύμφωνα με την οποία οι ακατάσχετες απαιτήσεις δεν εκχωρούνται.

Η δικαστική διέξοδος, προκειμένου να δικαιωθούν οι αγρότες που αντιμετωπίζουν τα προβλήματα αυτά, σαφώς και δεν μπορεί να αποτελεί εν προκειμένω λύση, όχι μόνο γιατί τις περισσότερες φορές δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις και τη δυνατότητα να καταφύγουν σε νομική συνδρομή, που συνεπάγεται πλέον της ταλαιπωρίας και σημαντικό κόστος, αλλά επιπλέον γιατί μία τέτοια τακτική δεν συνάδει με την έννοια του Κράτος Δικαίου, το οποίο οφείλει να ρυθμίζει και να προνοεί και όχι να μεταθέτει το βάρος στη Δικαιοσύνη.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1.- Βάσει ποιου νομοθετικού πλαισίου παρακρατούνται μονομερώς, χωρίς τη συναίνεση των δικαιούχων, ποσά επιδοτήσεων, ενισχύσεων, επιστροφών Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ. πετρελαίου, καθώς και συντάξεων, από λογαριασμούς σε πιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να συμψηφιστούν με οφειλές των δικαιούχων τους από αγροτικά δάνεια; Σε τι ποσό ανέρχονται μέχρι τώρα αυτές οι μονομερείς παρακρατήσεις;

2.- Πώς συνάδει η πρακτική αυτή με τη δήλωση του Επιτρόπου Γεωργίας, ότι οι ευρωπαϊκές επιδοτήσεις αποτελούν ενισχύσεις για τους γεωργούς και όχι για τον οποιονδήποτε δημόσιο φορέα;

3.- Πότε προτίθενται να καταθέσουν στη Βουλή τη ρύθμιση για τα «κόκκινα» αγροτικά δάνεια, δεδομένου ότι ήδη έχει καθυστερήσει η κατάθεσή της;

4.- Με ποια συγκεκριμένα και άμεσα μέτρα προτίθενται να προστατεύσουν τους δανειολήπτες από τη μονομερή παρακράτηση ποσών ή και του συνόλου των επιδοτήσεων και ενισχύσεών τους, των επιστροφών Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ. πετρελαίου, καθώς και των συντάξεών τους;

5.- Με ποια συγκεκριμένα και άμεσα μέτρα προτίθενται να προστατεύσουν τους δανειολήπτες από καταχρηστικές συμπεριφορές παρακράτησης ποσών από τραπεζικούς λογαριασμούς, που παραβιάζουν το ελάχιστο όριο των 1.500 ή 2.000 ευρώ κατά περίπτωση;

6.- Με ποια συγκεκριμένα και άμεσα μέτρα προτίθενται να προστατεύσουν τους αγρότες από τους καταχρηστικούς όρους των συμβάσεων, με τους οποίους καλούνται να αποδεχθούν την παρακράτηση από επιδοτήσεις και ενισχύσεις για ενδεχόμενες ληξιπρόθεσμες οφειλές τους;

7.- Προτίθενται να προβούν στις απαιτούμενες νομοθετικές παρεμβάσεις, ώστε να προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία η πλήρης -και εναρμονισμένη άλλωστε με την κοινοτική νομοθεσία- κατοχύρωση των επιδοτήσεων και ενισχύσεων στο σύνολό τους, ώστε να εξασφαλίζεται η ακέραιη καταβολή τους στους δικαιούχους τους; Προτίθενται περαιτέρω να καλύψουν το νομοθετικό κενό της έλλειψης προστασίας των επιδοτήσεων και ενισχύσεων από τη στιγμή που αυτές περιέλθουν στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων τους;

8.- Έχει ξεκινήσει η χρηματοδότηση του αγροτικού κόσμου με τα Ανοιχτά Δάνεια Αγροτών (Α.Δ.Α.), όπως προσφάτως ανακοινώθηκε; Με ποιους συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις χορηγούνται και τι ποσό έχει εκταμιευθεί; Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, πόσα αφορούν ανανεώσεις και πόσα νέες εγκρίσεις;

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 2013

Οι ερωτώντες Βουλευτές

1. Φεβρωνία Πατριανάκου
2. Χρίστος Δήμας
3. Ελένη Μακρή Θεοδώρου
4. Ιορδάνης Τζαμτζής
5. Γιώργος Κοντογιάννης
6. Ιωάννης Κεφαλογιάννης
7. Φωτεινή Αραμπατζή
8. Νίκος Παναγιωτόπουλος
9. Αλέξανδρος Δερμεντζόπουλος
10. Παύλος Βογιατζής
11. Δημήτριος Κυριαζίδης
12. Λάζαρος Τσαβδαρίδης
13. Στάθης Κωνσταντινίδης
14. Τιμολέων Κοψαχείλης